

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖ - ๓๔/๒๕๕๕

วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งคำร้องของจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้องรวมเก้าคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยห้าคำร้องโต้แย้งว่า การตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๘ คือ

๑. คดีระหว่าง กองทุนรวมบางกอกแคปปิตอล โจทก์ นายวีระชัย เอื้อวิไลจิต จำเลย
๒. คดีระหว่าง กองทุนรวมแกมมาแคปปิตอล โจทก์ นางอภิราพร ไพบูลย์ ที่ ๑ นายวีระชัย เอื้อวิไลจิต ที่ ๒ จำเลย
๓. คดีระหว่าง กองทุนรวมแกมมาแคปปิตอล โจทก์ นายลิขิต หงส์สดารมภ์ ที่ ๑ นายพรไชย เจตติภากย์ ที่ ๒ นายวีระชัย เอื้อวิไลจิต ที่ ๓ และนายชัยพงษ์ ธรรมพิร ที่ ๔ จำเลย โดยจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ร้อง
๔. คดีระหว่าง กองทุนรวมแกมมาแคปปิตอล โจทก์ บริษัท อีส จีไอ-ซิสเต็ม จำกัด ที่ ๑ บริษัท ซีวิล เอนจิเนียริง จำกัด ที่ ๒ จำเลย โดยจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ร้อง
๕. คดีระหว่าง กองทุนรวมแกมมาแคปปิตอล โจทก์ นายสุพจน์ คุ้มประพาสอัคร จำเลย ศาลแพ่งส่งคำโต้แย้งของจำเลยสี่คำร้องโต้แย้งว่าการตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ทั้งสองฉบับ และบทบัญญัติบางมาตราแห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ทั้งสองฉบับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ คือ

๑. คดีระหว่าง กองทุนรวมบางกอกแคปปิตอล โจทก์ บริษัท เพาเวอร์-พี จำกัด (มหาชน) ที่ ๑ นายวีระชัย เอื้อวิไลจิต ที่ ๒ และนายเสนอ ตระกูลสุข ที่ ๓ จำเลย โดยจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ร้อง

๒. คดีระหว่าง กองทุนรวมแกมมาแคปปิตอล โจทก์ บริษัท ไทยเทคนิคก่อสร้าง จำกัด ที่ ๑ บริษัท ซีวิล เอนจิเนียริง จำกัด ที่ ๒ นายชัยวัล อัสวศิริสุข ที่ ๓ และนายสุเทพ เกริกกฤตยา ที่ ๔ จำเลย โดยจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ร้อง

๓. คดีระหว่าง กองทุนรวมแกมมาแคปปิตอล โจทก์ บริษัท อี.ที.เอ็ม. คอนส (๑๕๕๕) จำกัด ที่ ๑ บริษัท ซีวิล เอนจิเนียริง จำกัด ที่ ๒ นายชัยวัล อัสวศิริสุข ที่ ๓ นางงามนิศย์ พยุงกิจสมบัติ ที่ ๔ และนายประเสริฐ อุดมมังกร ที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นผู้ร้อง

๔. คดีระหว่าง กองทุนรวมแกมมาแคปปิตอล โจทก์ บริษัท พรหมมหาราชแผ่นดินทอง จำกัด ที่ ๑ บริษัท ซีวิล เอนจิเนียริง จำกัด ที่ ๒ นายชัยวัล อัสวศิริสุข ที่ ๓ และนายวรวิทย์ วีรบรรพงค์ ที่ ๔ จำเลย โดยจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ร้อง

ตามคำร้องทั้งเก้าคำร้องกล่าวว่า โจทก์เป็นผู้ซื้อสินทรัพย์สินเชื่อธุรกิจรวมทั้งสิทธิเรียกร้องของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นเจ้าหนี้เดิมของจำเลย จากองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อมาโจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวการรับโอนสิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับหนี้สินของจำเลยจากบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ดังกล่าว และได้ทวงถามไปยังจำเลยให้ชำระหนี้ แต่จำเลยไม่ชำระหนี้ จำเลยซึ่งเป็นผู้ร้องเห็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ไม่มีฐานะเป็นผู้ขายและไม่มีอำนาจดำเนินการขายสินทรัพย์ สินเชื่อ และสิทธิเรียกร้องอื่นของบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินการเพราะพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ เกี่ยวกับการจัดตั้งและกำหนดอำนาจหน้าที่ของ ปรส. เป็นพระราชกำหนดที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เพราะพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สินของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ การตรากฎหมายดังกล่าว ไม่ได้อ้างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคล และแม้ในการตราพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ จะอ้างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ ก็ไม่ได้ทำให้พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญเป็นอันใช้บังคับได้ พระราชกำหนดทั้งสองฉบับจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบมาตรา ๔๘

นอกจากนี้ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ซึ่งบัญญัติเพิ่มบทบัญญัติ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา บัญญัติให้อำนาจของ ปรส. แต่ไม่คำนึงถึงสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินที่ได้รับความคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยเฉพาะการโอนสิทธิเรียกร้อง และการขายทอดตลาดอันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง

โดยที่คำร้องทั้งเก้าคำร้อง มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยอย่างเดียวกัน จึงรวมพิจารณาเข้าด้วยกันได้ ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” ตามคำร้องได้ระบุมাত্রาของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า การตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่คู่ความหรือศาลเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่ผู้ร้องโต้แย้งเกี่ยวกับกระบวนการตรากฎหมายไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ จึงเห็นว่า ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

สำหรับประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ ประเด็นนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ไว้แล้วว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๘ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตี และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๘ ส่วนที่ขอให้วินิจฉัยเกี่ยวกับกระบวนการตรากฎหมายนั้น ผู้ร้องไม่มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ให้ยกคำร้องในส่วนนี้

พลโท จุล อติเรก
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ